

Aylık e-Bülten

Mayıs 2014 / Sayı: 27

İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLARI DERNEĞİ

**Bültenimizde
Bu Ay**

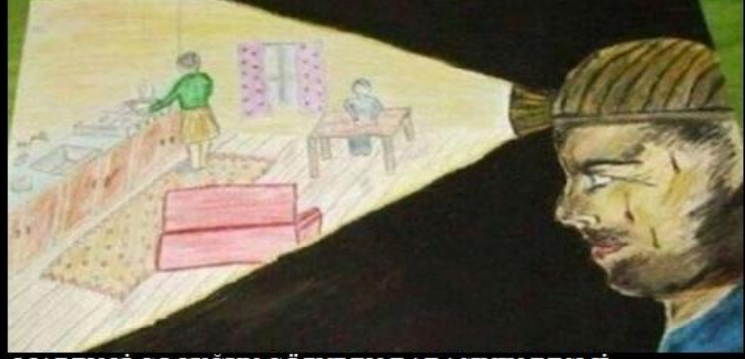
Yeni Adresimiz : Güney Mah. Albay Sok. No:6 E-5 kenarı KİM market üstü

facebook

Tütünçiftlik/ Körfez – Kocaeli
www.isgder.com info@isgder.com

twitter

Bülteni bu ay bilgilendirme yazıları ile doldurmak istiyorduk. Fakat Manisa Soma da yaşanan **FACİA** dan dolayı sizlere sadece facia sonrası basın açıklamalarımızı paylaşıyoruz.

MADENCİ ÇOCUĞUN GÖZDEN BABASININ RESMİ

**ÇOK ÜZGÜNÜZ ENGEL OLAMADIK ÖZÜR DİLİYORUZ
13 MAYIS 2014 MANİSA İLİ SOMA İLÇESİ
TÜM TÜRKİYEYİ YASA BOĞAN MADEN FACİASI**

Her türlü soru ve görüş
için iletişim formunu
kullanabilirsiniz.
Bağlantılar için logolara
tıklayınız.

ÜYELİK FORMU

İLETİŞİM FORMU

Değerli okuyucularımız sonraki sayımızda sektörel bazlı iş güvenliği konuları ağırlıklı olarak şunlardır.

- 1- Trafik Kazaları ve Trafikte İş Güvenliği,
- 2- Stres ve Buna Bağlı Psikolojik Riskler ve Sonuçları
- 3- Kimyasal Maddelerle Çalışmalarda İş Güvenliği

Konuları ile ilgili yazılarınızı 20 Nisan 2014 saat 18:00 e kadar isgder@gmail.com veya info@isgder.com mail adreslerine gönderebilirsiniz

BAŞTA BAŞKANIMIZ H. LATİF İŞÇEN VE BAŞKAN YARDIMCIMIZ SEVİM MACİT OLMAK ÜZERE DERNEĞİ TEMSİLEN OSMAN SAYAR, HÜSEYİN ÇİÇEK VE YRD. DOÇ DR. HACER KAYHAN HOCAMIZ ÇEŞİTLİ TV KANALLARI VE YAZILI BASINDA DEMEÇLER VERDİK. AYRICA BU KONU İLE İLGİLİ BAKANLIKTA GÖRÜŞMELER YAPTIK

İş güvenliği uzmanının dinlememenin cezası 1.500 TL

Soma faciasındaki iş güvenliği ve iş sağlığı uzmanlarına yönelik Kanunla belirlenen cezaların zorunda olması da maddeleri değişen İlgili Kanunla da değiştirildi. 1.500 TL'ye...

ABD'de 5 iş güvenliği uzmanından 2'si kamuda

İş güvenliği uzmanlarının işleri kamusal ve özel sektör arasında bölünmüş durumda. ABD'de 5 iş güvenliği uzmanından 2'si kamuda çalışıyor. Türkiye'de ise durum farklı. ABD'de 5 iş güvenliği uzmanından 2'si kamuda çalışıyor. Türkiye'de ise durum farklı. ABD'de 5 iş güvenliği uzmanından 2'si kamuda çalışıyor. Türkiye'de ise durum farklı.

'Uzman sayısı azaltıldı'

İş güvenliği uzmanlarının sayısı azaltıldı. 2013'te 100 bin kişiye kadar olan uzman sayısı, 2014'te 50 bin kişiye kadar azaltıldı. Bu kararın nedeni, iş güvenliği uzmanlarının sayısının fazla olması ve bu sayının azaltılmasıyla iş güvenliği hizmetlerinin daha kaliteli hale getirilmesi.

İş güvenliği uzmanının maaşı için ayrı fon kurulsun

İş güvenliği uzmanlarının maaşları için ayrı bir fon kurulması önerildi. Bu fonun kurulmasıyla iş güvenliği uzmanlarının maaşları daha adil ve uygun hale gelecektir. Ayrıca, bu fonun kurulmasıyla iş güvenliği uzmanlarının sosyal hakları da daha iyi hale gelecektir.

Devrim kafada başlar!

Bioxin Forta Serum ve Sempun ile 4 Ayda Tadı 2.000 Yeni Saç Teli

3.080* Yeni Saç Teli

Türkiye’de İş Güvenliği Latif İşçen

Öncelikle Türkiye’de İş Sağlığı ve Güvenliği uygulamalarında ne gibi hatalar bulunduğunu irdelediğimizde. Bu duruma sadece hata demek birkaç unsurun yerine getirilmemesi anlaşılır. Onunu için bu uygulamalara hatalar zinciri demek daha doğru olur. Bugün oluşturmaya çalıştığımız “İş Sağlığı ve Güvenliği Olgusu” içerik olarak birbiri ile bağlantısı olmayan multi disiplinler kurallar dizisidir. Gerçekte baktığımızda Kültür: Bir yaşam olgusudur. Kültür; yaşanmışlığın, tecrübenin, bilginin ve tarihin aktarımıdır. Oluşturmaya çalıştığımız ya da katkıda bulunduğunuz her şey, kültüre yapılan bir katkı ya da etkidir.

Geçmişten günümüze kadar bütün toplumları incelediğimizde, bütün toplumların devamlılığını sağlama ve kendini geliştirme isteğinde olduğunu görürüz. Bütün toplumlar kendi varlıklarını tehlikeye soktuklarını hissettikleri tehditlere karşı önlem almaya, ya da kendini korumaya ihtiyaç duyarlar. Kültürel değişimlerde her oluşumun; bu oluşumu yöneten, yönetilen ve yönlendirenin birlikteliği ile, yani toplumu oluşturan tüm bireylerin katılımı ile ancak başarıya ulaşılabilir. Bugün gelişmiş toplum olarak gördüğümüz toplulukların en küçük birim ve bireylerinde dahi bu olgunun yansımaları daima gözlemleyebiliriz. Toplumdaki güvenlik kültürü oluşumunu sağlama sorumluluğunu üstlenmiş olan kurum ya da kurumlar, çıkarmış oldukları uygulamaya yönelik mevzuatlarda tarafsızlık ilkesini benimsemek ve uygulamak zorundadırlar. Aksi durumda, oluşturmaya çalıştıkları kültürel yapıda toplumsal oluşumların tamamının zarar görmesine neden olurlar.

Ülke gerçekleri ile uyuşmayan, toplumun düzenini bozan davranışların oluşmasına neden olacak uygulamaların önleyebilmek veya önlenemiyorsa kabul edilebilir seviyeye indirgemek için, ortaya konan yazılı ve yazısız kurallara konulmaktadır. Bu kuralları merkezi yapı içinde bazı kurumlar oluşturmaktadır. Bu kurum ve kuruluşlar kuralları oluştururken, yalnızca kendi kabuğu içindeki sistemi korumaya yönelik düzenlemeler yapmamalıdır. Çünkü toplum tarafından kabul edilmeyen uygulamalar reddedilecek ve bozuk kültür oluşumuna neden olacaktır. İstenilen kültür ile ortaya çıkan durum arasında çok büyük farklar açığa çıkacaktır. Aslında iş sağlığı ve güvenliği kültürü de yemek kültürü gibi her topluma özgü bir kültürel çıktıdır. Oluşturulmaya çalışan İş sağlığı ve güvenliği kültüründe toplumu yönlendiren liderler tüm sosyal dinamikleri ön görmeli, buna göre davranmalıdırlar. Bu davranışı sergilemedikleri takdirde, oluşturmaya çalıştıkları bizim de sağlam sandığımız bu kültürel duvarların yıkıldığını şahit oluruz.

Bugün Müslüman coğrafyasının yoğun olduğu bölgelere baktığımızda ne yazık ki kaza sıklık oranlarının yüksek olduğunu gözlemliyoruz. Bu kazaları irdelediğimizde çeşitli sosyal ve kültürel etkilerin bu kazalarda temel neden olduğunu görüyoruz. Bu kazaları uzun vadede çözmek için Sosyal Mühendislik ekipmanları ve yöntemleri kullanabilir. Kısa vadede çözüme ulaşabilmek içinse kontrollü sistemler kurulmalıdır. Ancak bu şekilde kazalar kabul edilebilir seviyelere indirgenebilir. Örnek olarak bugün baktığımızda en fazla kaza yaşanan iş kollarından biri de inşaatlardır. İnşaatlardaki kaza nedenlerini irdelediğimizde de birinci sırayı yüksekten düşmeler almaktadır. Yüksekten düşme sebepleri incelediğinizde üzerinde çalıştıkları yükselti ve iskelelerin güvenlik yönünden uygun olmadığını, uygun olduğu durumlarda çalışanın kişisel koruyucu olan emniyet kemeri kullanmadığını görüyoruz. Bu sorununun çözümü aslında gayet basittir. Hemen mühendislik çözümü ile iskele standartizasyonu değiştirilir. İş yapma kurallarını oluşturur. Çalışanlar eğitilir. Tüm bunların takibi yapılır. Sonuç olarak ta kazalarının büyük bir oranını engellemiş olursunuz. Diğer etkenleri de kültürel değişimle önleyebiliriz. Bunun için uzun vadede toplum mühendisliğine ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu mühendisliği yapacak olanlar, öncelikle ön yargılarından sıyrılmış ve insanı merkeze alan düşünceye sahip kişiler olmalıdır. Henüz kendi olgunlaşmasını sağlamamış kişi yada kurumlar sistemin idaresinde yer aldığı müddetçe bizler iş sağlığı ve güvenliğinin ancak gelişmesini umar ve bekleriz. Gelişimi sağlayacak kişilerin karizmatik liderlik özelliğine sahip olması ve tabanı ikna kabiliyetine sahip olmalıdır. Tabi ki en önemlisi bu eylemi gerçekleştirecek kişiler sahanın bilgisini harmanlamış olan kişilerden seçilmelidir.

Bu gün mevcut yasanın ana maddeleri iyi şekilde oluşturulmuş olabilir. Ancak içeriklerindeki boşluklar , saha ile uyuşmayan istemler yada sistemler ancak sizin kazalara ilişkin istatistik toplamınıza yada iş güvenliği ile ilgili yeni iş alanları yaratmanıza neden olur. Tabiri caiz ise otomobili imal ettiniz ama freniniz yok (?).

Örneğin; İş Güvenliği Uzmanı ve Hekimi Maaşını işverenden alıyor. Maaşını işverenden alan bir kişiye nasıl olurda bizler 'İşverene karşı Dur onun hatalarını engelle ' diyebilir. BU çalışanın halini düşünebiliyor musunuz? Maaşı işverenden alıyor nasıl karşı çıkacak (İsteddiği zaman işten atar). Birde devlet iş yeri denetiminde hata bulduğunda uzmana belgeni askıya alıyorum diye tehdit ediyor. Kimi kime karşı savunacak ne yapacak nasıl yapacak. Çalışanlar baskı ve stres altında karar vermeye zorlanıyor. Bı sistemde ancak yalan imparatorluğu kurulmasına hizmet ederiz. Bunun için diyoruz ki bu insanların maaşını devlet ödemeli. Sırf bu iş için fon sistemi kurulmalıdır.

Bir başka sorunda işverene güvenlik al diyorsunuz, ancak yasal zorunlulukların içeriklerine destek verecek uygulama kitapçıklarınız yok. Örneğin madenlerde kaç kaçış yollu olacak, yüzeye nasıl kaç saniyede ulaşacak, minimum temiz hava solunum cihazı özeliği neler olmalı, yangın söndürme sistemleri yada yeterliliği nasıl olmalı gibi. Yasalara destek niteliklerinde kitapçıklar yayımlanmalıdır.

Tabi ki yalnız iş güvenliği entegrasyonu Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının işi değildir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile beraber İmar Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Sanayi Bakanlığı v.b tüm bakanlıkların mevzuatları da irdelenmelidir. Hala ameliyathanelerde dezenfektan olarak kanserojen malzeme olan formalin kullanıyor. Nereden bakarsanız bakın eksiklerimiz var. Valilik ya da Belediye ihalelerinde yani kamu kurumlarında sistem bulunmazken ki bu kurumlar devlet kurumu, bizler tüm bu uygulamaları özel firmalardan beklemekteyiz. Tüm bakanlıklar dünyadaki uygulamaları referans alarak sistemlerini revize etmelidir. Herkes İnşaat Firması, Herkes maden firması olmamalı yada olamamalıdır. Firma standartları çok yukarılara taşınmalıdır.

Tabi ki eğitim kısmı çok önemli ilk okullardan başlayarak davranışsal değişim yapılacak sistem oluşturulmalıdır. Eğitim sistemine Güvenli Yaşam entegrasyonu sağlanmalı. Ülkeye ait bir yaşam güvenliği kültürü oluşturulmalı ve bu sivil toplum kuruluşları ile işbirliği içinde yapılmalıdır.

Türkiye'nin durumu tam anlamıyla yurtdışına göre vahim! Zira yurtdışında yasaklanmış olan sistemler ülkemizde kullanılıyor. Tabi ki hem çevresel riskleri hem de sağlık risklerini satın alıyoruz. Sonuç mu? Dünyada iş kazalarında ikinciyiz. Evet dünyada. Meslek hastalığı oranımız ise komik düzeylerde ölçemiyoruz. Bakanlık çıkardığı düzenlemeleri sahaya yansıtmıyor çünkü sahaya bilenlerle iş birliği içinde sistemler kuramadı. Tüm bunlarla beraber sistem eksikliği var ve standartlaşma da sıkıntılar var. Tüm bunlar oluşturulup aktarırsa yılda en az 10 Milyar dolar ülkemizde kalır.

10 günlük eğitim nasıl verildi bilmiyorum ancak ben bu eğitimin verildiğine inanmıyorum. İlk gün Soma'daydık insanlarla konuştuğumuzda maskeleri hiç kullanmadıklarını nasıl çalıştığını bilmediğini söyledi. Bizim bildiğimiz kritik işlem içeren işlerde işin aktarımı ve tecrübeye göre işe giriş eğitimi kısa sürede verilir ancak yalnız çalışmaya izin verilmez. Bu eğitimler bir ayla altı ay arasında işin gerekliliğine göre değişir.

İş Sağlığı ve güvenliği yasasına göre işveren iş güvenliği uzmanının maaşını ödüyor. İş güvenliği uzmanı doğrudan işveren için çalışıyor. Son zamanlarda ise maaşların bir fonda biriktirilmesi ve bu fonunun çalışma ve sosyal güvenlik bakanlığı tarafından denetlenmesi önerildi. Ancak devlet buna karşı çıktı. Devlet neden maaşların bir fondan dağıtılmasına karşı çıkıyor? Eğer böyle bir uygulama gerçekleşirse ne gibi etkisi olur? Kazaların ilk üç yılda yüzde seksen azalacağını ama işverenlerin şikayetleri artacağını düşünüyorum. İyi yürütülürse insan odaklı gerçekçi bir sistemin temeli atılmış olur. İnsan odaklı sistem kurmaz ya da sahip çıkmaz iseniz yüzde birlik kitleye hizmet etmiş tabiri caiz ise ölümlerin ortağı olursunuz.

Hacı Latif İŞÇEN

İSGDER Yönetim Kurulu Başkanı

FOR YOUR INFORMATION

Ezgi GÜLER

Turkuvaz Gazete Dergi Basım A.Ş.

Barbaros Bulvarı, Cam Hanı, No:153

Beşiktaş/İSTANBUL

Tel: 0212 354 42 33

GSM: 0506 558 52 72

Faks: 0212 354 37 92

ezgi.guler@paraderg.com.tr

www.paraderg.com.tr

Türkiye’de ne kadar iş sağlığı ve güvenliği uzmanına ihtiyaç var?

Türkiye’de İş Güvenliği Uzmanı ihtiyacı yok zira 110.000 isg Uzmanı Mayıs itibarı ile belgeli olacak. Ülkemizde 22 Milyon çalışan var ancak kayıt dışı oranı 10 milyon civarı...12 Milyon kayıtlı çalışan olduğunu kabul eder isek hemen hemen her yüz çalışana bir uzman düşüyor. Yıl sonu itibarı ile uzman fazlası olacağını biliyoruz.

Mevcut iş sağlığı ve güvenliği uzmanı sayısı nedir ülkemizde?

Ülkemizdeki mevcut uzman sayısı Ocak 2014 itibarı ile ÇSGB verilerine göre 87.000 uzman var. Şubat ve mayıs sınavları ile yaklaşık 110.000 civarı İş Güvenliği Uzmanı olacağını düşünüyoruz.

Bir iş sağlığı ve güvenliği uzmanı nasıl çalışır? Yetkinlikleri ve sorumlulukları nelerdir?

İş Güvenliği Uzmanı işveren tarafından işe alınır. Maaşını işverenden alır. Uzman aslında görev ve sorumluluk açısından bakanlık tarafından denetlenir. Hatalı uygulaması yada eksik uygulaması var ise ceza puanı ile cezalandırılır hata belgesi askıya alınır. İş Güvenliği Uzmanı İşverene karşı sorumludur tabiki çalışana karşıda, bağımsız çalışması ve yasal mevzuatlara göre işletmeyi değerlendirmesi hata bu değerlendirmeleri noter onaylı deftere yazması gerekir. Risklerin belirlenmesi, tespit edilmiş olan tehlikelerin her biri ayrı ayrı dikkate alınarak bu tehlikelerden kaynaklanabilecek risklerin hangi sıklıkta oluşabileceği ile bu risklerden kimlerin, nelerin, ne şekilde ve hangi şiddette zarar görebileceği belirlenmesine danışmanlık yapar. Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği eğitimlerini verir yada veririr, Acil durum yönetim sistemini kurar ve tatbikatlarını yapar yada yaptırır. Periyodik kontrolleri takip eder ve yapılması için işverene bildirir. Toplanan bilgi ve veriler ışığında belirlenen riskler; işletmenin faaliyetine ilişkin özellikleri, iş yerindeki tehlike veya risklerin nitelikleri ve iş yerinin kısıtları gibi faktörler ya da ulusal veya uluslararası standartlar esas alınarak seçilen yöntemlerden biri veya birkaçı bir arada kullanılarak analiz edilmesini sağlar ve işverene raporlar, Kaza ve olayların araştırılması yönetim sistemi kurar ve danışmanlık yapar,

Bir kısmını ana başlıklarla belirttiğim çalışmalarını işverene raporlar. İşveren bu noter onaylı deftere yazılan her şeyi uygulamakla yükümlüdür. Sistemin işlemeyen yada aksayan en önemli kısmı raporlama kısmıdır. Tespitleri işverene bildirmekle yükümlü olan uzman maaşını işverenden alırken, bizler tarafsız olmasını bekleriz. Tarafsız yada bağımsız bildirimde BULUNABİLİR Mİ ? İşin doğası ile uyuşmayan bir yapı nedeni ile uzman arkadaşlarımız bildirimde bulunamıyor. Maaşını aldıkları işverenler baskı uyguluyor tabi ki sonuçta iş güvenliği uzmanı hakkaniyetli ve bağımsız çalışmıyor. Acil olarak bu sistem değişmeli ve iş güvenliği uzmanı maaşını fondan alacağı yapı oluşmalı.

İş yerinde iş sağlığı ve güvenliği uzmanları bulundurma koşulları nelerdir? Yani kurum içinde istihdam etmek şart mıdır yoksa iş sağlığı ve güvenliği uzmanları dışarıdan da outsource edilebilir mi?

İş Güvenliği Uzmanı bulundurma koşulları son yönetmeliklerle aşırı esnetilmiş ve kolaylaştırılmıştır.

- Çok Tehlikeli İş yerlerinde (SGK Nace Kodunuzu öğrenerek tehlikeli grubunuza bakın) 1000 çalışana kadar bir A Sınıfı İş Güvenliği Uzmanı ,

- Tehlikeli İş yerlerinde 1500 çalışana kadar bir B Sınıfı İş Güvenliği Uzmanı ,

- Az tehlikeli iş yerlerinde 2000 kişiye kadar bir C Sınıfı iş güvenliği uzmanı bulundurulması yeterlidir.

Firmanızda bulunan mühendis ,mimar, kimya ,fizik mezunları ile Teknik Eğitim Lisans mezunu çalışanlarınızdan birini seçip İş Güvenliği Uzmanlığı Eğitim Kurumuna yollayıp sınavda başarılı olduktan sonra C sınıfı iş güvenliği uzmanlığı belgesini alabilirsiniz. Buna gerek yok diyorsanız belgeli kişiyi istihdam edip, hem uzman hem de çalışan olarak kullanabiliyorsunuz.Çalışanı kendiniz istihdam edip bireysel sözleşme yapabilirsiniz. Bunun dışında Ortak Sağlık Güvenlik Birimlerinden bu hizmeti dış görevlendirme yaparak ta alabiliyorsunuz.

Ortak sağlık güvenlik biriminden hizmet alan işverenler yasal sorumluluktan kurtulduğunu düşünüyor. Unutulmaması gereken önemli ayrıntı ise; hiçbir yükümlülük yada sorumluluktan kurtulmamış olmasıdır. Ortak Sağlık Güvenlik Birimleri sizin yerinize hekimi ve uzmanı sağlayan kurumlardır. Risklerinizi sizin adınıza üstlenip satın almaz.

FOR YOUR INFORMATION

Ezgi GÜLER

PARA

Turkuvaz Gazete Dergi Basım A.Ş.

Barbaros Bulvarı, Cam Hanı, No:153

Besiktas/İSTANBUL

Tel: 0212 354 42 33

GSM: 0506 558 52 72

Faks: 0212 354 37 92

ezgi.guler@paraderg.com.tr

www.paraderg.com.tr

İş sağlığı ve güvenliği uzmanı çalıştırmanın faydaları nelerdir?

İyi bir iş güvenliği uzmanı istihdam ettiğinizde; öncelikle yasal gerekliliklere uyumunuzu sağlarsınız, iş kazalarınız azalır, üretim verimliliğiniz gerçekçi verimliliklere dönüşür. Risk alarak üretim yada çalışma yapmazsınız, iş yerinize alacağınız makinelerinizin daha güvenli olmasını sağlarsınız. Acil durum olmadan olabilecek acil durumlarınızı bilir ve önlem almış olursunuz. Çalışma alanı risklerinizi öğrenir ve giderirsiniz. Müteahhit yada alt yüklenici kayıplarınızı ve risklerinizi yönetirsiniz. İşe sevk ve idare unsurlarınızı kontrol edersiniz. Çalışmalarınızın standartizasyonunda yardımcı olur ve güvenli yürütülmesini sağlar.

Bir iş sağlığı ve güvenliği uzmanının tahminen aylık kazancı nedir?

İş Güvenliği Uzmanlarının aylık net kazançlarını piyasa değeri İSG uzmanının niteliklerine göre değişir;

C Sınıfı İSG Uzmanı 1500-2500 TL

B Sınıfı İSG Uzmanı 2500-5000 TL

A Sınıfı İSG Uzmanı 5000-10000 arası değişir TL

Bu rakamlar baktığı işyerine ve aldığı riske göre değişir. İ

İş kazalarının önüne geçilmesinde iş güvenliği uzmanlarının rolü nedir? Bir iş sağlığı ve güvenliği uzmanından beklentiler nelerdir?

İş Güvenliği Uzmanından beklentilerin sağlanabilmesi için standartizasyonun sağlanması ve yapının kurulması gerekir. Bugün sorulması gereken asıl unsur İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü'nün bu yapıyı niye oluşturmadığıdır. İSG Uzman eğitimlerinin ana başlıkları yada yasal mevzuat var iken bu yapının işlevi ve beklentilerini oluşturduğu sistem yada doküman yok. Kim nerede hangi metot ile risk analizi yapacak....İşveren bu riskleri ne hızda giderecek ...kim nasıl risk analizlerinin takibini sağlayacak. Yasal mevzuatlara uymayan işveren etkin olarak nasıl izlenecek. İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü Döner Sermaye hesabına Ortak Sağlık Güvenlik Birimi Açılış Ücreti, İş Güvenliği Uzmanlığı Eğitim Kurumları Açılış Ücreti, Sertifika Bedelleri ile 200 milyon tl gelir topladı ancak bu yapıyı izleyecek, uzman ve hekimin bilgi ihtiyacını karşılayacak, işverenin takibi ve uyarısını yapacak, çalışanı bilgilendirecek Üç yada Dört milyonluk tutarındaki bir sistemi kurabilir. Bakılması gereken İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü'nün beklentilerinin seviyesidir. Zira seviyenin ne olduğunu son Soma Faciasında acı tecrübe ile yaşayarak gördük.

Özellikle hangi sektörlerde iş sağlığı ve güvenliği uzmanı aranıyor? Uzman arayışında sektör ayrımı var mı?

Tüm sektörlerin ihtiyacını karşılayacak iş güvenliği uzman sayısına ulaşmış durumdayız. Sektör ayrımı yapmak yerine yetişmiş tecrübeli uzman ayrımını yapan kurumlar var. Tabiki gerçek anlamda İş Sağlığı ve Güvenliğini uygulamak isteyen işletmeler işi bilen tecrübeli uzmanlarla çalışmak istiyor.

İş sağlığı ve güvenliği uzmanı olmak isteyen birinin nasıl bir yol izlemesi gerekiyor?

İş Güvenliği uzmanı olmak isteyen kişi Bakanlığın yetkilendirdiği eğitim kurumlarına başvurması ve OSYM nin yaptığı sınavda başarılı olması gerekir. Tabiki ki en önemli şart Mezun olduğunuz okul Lisans programları (Tüm Mühendislik Bölümleri, Teknik Eğitim Fakültesi Mezunları, Biyoloji, Kimya ve Fizik Mezunları) Önlisans İş Sağlığı ve Güvenliği Mezunları olabilir.

İş sağlığı ve güvenliği uzmanı olmak için her yerden eğitim alınabiliyor mu?

Yalnızca bakanlığın yetkilendirmiş olduğu kurumlardan alınması gerekir. Bu kurumları www.isggm.gov.tr adresinden öğrenebilirler.

Son olarak diyoruz ki İnsan değerlidir, kaybolan bu değerini yerine konulması imkansızdır. Değerlerimize dolayısı ile çalışanlarımıza sahip çıkalım.

Hacı Latif İŞÇEN

İSGDER Yönetim Kurulu Başkanı

Türkiye iş güvenliği haritası

Osman Sayar: “İş güvenliği uzmanları baskı altında! Bildiğini bakanlığa raporlayamıyor”

Soma faciasının ardından gözler iş kazaları ve iş güvenliği tedbirlerine çevrildi. Türkiye’de her gün 200 iş kazası yaşanıyor. Her gün işe gitmek için evden çıkan 4 kişi bir daha eve dönemiyor. “İş güvenliği uzmanları maaşını işverenden aldığı için gördüklerini ve bildiklerini raporlara yazamıyor. Almanya bize eski ve güvenliği olmayan makinelerini satıyor” diyen İş Güvenliği Uzmanları Derneği İstanbul temsilcisi Osman Sayar, her yıl ortalama 80 bin kişinin sakat kaldığını belirtiyor. Çalışanları sakatlanmalar haricinde kimyasallara bağlı olarak kanser başta olmak üzere yüzlerce hastalık bekliyor.

301 madencinin hayatını kaybetmesiyle sonuçlanan Soma faciasının ardından gözler iş güvenliği uzmanlarına çevrildi. Her gün 200 iş kazasının gerçekleştiği Türkiye’de yalnızca madencilik değil pek çok iş kolu ölüm ve hastalık riski barındırıyor. 2012 yılında çıkarılan İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası’nın uluslararası standartlarda olmasına rağmen, hala iş kazalarında El Salvador ve Cezayir’den sonra dünya üçüncüsüyüz. “Ülkemizde her gün işe gitmek için evden çıkan dört işçi bir daha geri dönemiyor. Her 6 dakikada bir iş kazası olurken her 6 saatte bir işçi hayatını kaybediyor” diyen İş Güvenliği Uzmanları Derneği İstanbul temsilcisi Osman Sayar, her yıl ortalama 80 bin kişinin de sakat kaldığını belirtiyor.

İş güvenliği uzmanları baskı altında

İş kazalarının ekonomik maliyetinin ise yıllık 30 milyar dolar civarında olduğunu söyleyen Sayar, “Bir iş güvenliği uzmanı olarak şimdiye kadar en büyük sıkıntım işvereni tedbirler konusunda ikna etmek oldu. İşveren maliyeti arttıracak tedbirleri uygulama konusunda çok direnç gösteriyor. Bir iş güvenlik uzmanı ya da bir iş yeri hekimi maaşını şimdi olduğu gibi işverenden almaya devam ettiği sürece, bakanlığa asla doğru raporlama yapamaz. İş güvenliği uzmanları bu ülkede patron baskısı altında yaşıyor. Özgür değil. Bildiklerini raporlara işleyemiyor. İş güvenliği uzmanları maaşını mutlaka SGK bünyesinde oluşturulan bir fondan almalı. Tek muhatabı da bakanlık olmalıdır” dedi.

Almanya bize güvenli olmayan makineler satıyor

Sektörel iş güvenliği uzmanlığının gelişmesi ve denetlemelere STK’ların da destek olması gerektiğini ifade eden Osman Sayar, “Kullanılacak ekipmanlar da Avrupa standartlarında olmalı. Makine emniyet yönetmeliği ülkemizde 2009 yılında yayınlandı. Ancak 2009 öncesinde üretilmiş makineleri kapsamıyor. Almanya bize yeterli modifikasyonu ve güvenliği olmayan ikinci el eski makineleri satıyor. Bu makineler yüzünden inşaat, mobilya, metal işleme gibi sektörlerde sakatlanmalar meydana geliyor” açıklamasında bulundu.

Tübitak ile eğitim projesi

Türkiye’de iş güvenliğiyle ilgili en büyük sorunun bu alanda bir kültür yerleşmemiş olması olduğunu ifade eden Osman Sayar, bu nedenle dernek olarak Tübitak ile bir işbirliği içine girdiklerini belirterek “İlk öğretim okullarında iş güvenliği eğitimi üzerine bir AB projesi hazırladık. Eylül ayında eğitim için Almanya ve Avusturya’ya gideceğiz. 2015 başında da okullarda eğitimlere başlayacağız” diye konuştu.

İş kazalarının en yoğun yaşandığı sektörlerin madencilik ve taşocakçılığı, elektrik, gaz, buhar, su ve kanalizasyon ile inşaat sektörleri olduğunu söyleyen Sayar, TÜİK 2013 raporuna göre Türkiye yıllık iş kazası istatistiklerini şöyle veriyor:

Yüzde 62 “dul bırakan” hastası

Sektörel olarak incelendiğinde, madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe iş kazası geçirenlerin oranı yüzde 10.4, elektrik, gaz, buhar, su ve kanalizasyon sektöründe iş kazası geçirenlerin oranı yüzde 5.2, inşaat sektöründe iş kazası geçirenlerin oranı ise yüzde 4.3 olarak. Lise altı eğitimlilerde iş kazası oranları, lise ve yükseköğretime göre daha yüksek. İşe bağlı sağlık problemlerine gelince “sırtı veya beli etkileyen kemik, eklem ve kas sorunları” ile “stres, depresyon veya anksiyete sorunları”ndan kaynaklanan hastalıklar dikkat çekiyor. Meslek hastalıklarının yüzde 62’si de madencilik, kot taşıma, oto boyama, çimento ve cam endüstrisinde kullanılan silika adlı maddenin solunmasına bağlı olarak gelişen silikozis hastalığı. Halk arasındaki adı dul bırakan.

Bir yılda 2 bin 209 kişi iş göremez hale geldi

SGK'nın 2012 iş kazası istatistiklerini açıkladığı son raporuna göre de, bir yıl içerisinde toplam 74 bin 871 işçi kaza geçirmiş. Bu kazalarda hayatını kaybedenlerin sayısı ise bir önceki yıla göre yüzde 56 azalarak 744 olmuş. Bir yıl içerisinde gerçekleşen iş kazaları sonucu 2 bin 36, meslek hastalıkları sonucu da 173 işçi yani toplam 2 bin 209 kişi sürekli olarak iş göremez hale gelmiş. Verilere göre iş kazalarının 9 bin 209'u inşaat sektöründe meydana gelirken, 8 bin 828'i kömür madenciliğinde, 7 bin 45'i de metal ürünleri imalatında ortaya çıkmış. İş kazalarında en çok kurban veren sektör ise inşaat. Her hayatını kaybeden üç işçiden biri inşaat işçisi. Ölümlü iş kazaları sırasıyla en çok İstanbul, Bursa, İzmir, Manisa, Ankara, Denizli, Antalya ve Adana'da meydana geldi.

Sektörlere göre hastalık risk analizi

Ahşap ve mobilya imalat sektöründe makine kullanma hatalarından kaynaklanan uzuv kayıplarının yanı sıra, tahta tozu alerjilere ve çeşitli cilt hastalıklarına neden oluyor. Sektörde kullanılan kimyasallar ise, akciğer kanseri, sinüs kanseri, bronşit ve astıma sebebiyet verebiliyor. Demir çelik sektöründe kas-iskelet sistemi yaralanmaları sık görülüyor. Gürültülü çalışan makineler kalıcı işitme kayıplarına yol açarken, elle kullanılan makinelerin yarattığı titreşim kalıcı kas ve eklem hastalıklarına sebep oluyor. Bu sektörde 1000'den fazla kimyasal madde kullanılması çeşitli merkezi sinir sistemi bozukluklarına, kemik iliği hasarlarına ve kan kanserine neden oluyor. Benzenle çalışan ayakkabı işçilerinin lösemi hastalığına yakalanma riskleri oldukça yüksek. İletken kablolar, fiber optik kablolar, kablo yalıtımı ve kurşun kaplama da çeşitli kimyasal zehirlenmelere yol açıyor. Kurşun zehirlenmesi SSK yıllıklarına göre Türkiye'de en çok rastlanan meslek hastalıklarından. Petrol ve doğalgaz arama çıkarma çalışanları ise, asbest, formaldehit, hidroklorik asit ve diğer tehlikeli kimyasallar ile ağır metallerle maruz kalıyor. Artrit, uykusuzluk, sinir ucu iltihaplanmaları bu sektörde çalışan işçilerde görülen sağlık sorunlarından bazıları.

İnşaatçılar ve madenciler kanserle burun buruna

İnşaat sektöründe görülen iş kazası sonucu ölümlerin yüzde 30'u düşmelerden, yüzde 26'sı taşıma sırasındaki kazalardan, yüzde 19'u ise makinelerin arasına sıkışmaktan ve çarpmalardan, yüzde 18'i ise elektrik çarpmasından kaynaklanıyor. Ayrıca maruz kalınan kimyasallar ve UV ışınları akciğer ve deri kanserine sebebiyet veriyor. Çimento yapımında da yine akciğer kanseri, artrit ve bağışıklık sistemi hastalıkları görülüyor. Tüm dünyada yaklaşık 30 milyon işçinin çalıştığı madencilğe gelince, felaketle sonuçlanan patlama, yangın ve göçükler haricinde, madencinin maruz kaldığı silis ve kömür tozları ile çeşitli gazlar ve iyonize radyasyon, kanser ve çeşitli bağışıklık sistemi hastalıklarına yol açıyor.

(ÜRÜN DİRİER)

OSMAN SAYAR İSGDER İSTANBUL SORUMLUSU

Yanan Bizdik Siz Kömür Sandınız

1- İş güvenliği uzmanlığı sistemi nasıl işliyor?

Sistem; işveren ile iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi arasında kısmi süreli iş sözleşmesiyle veya Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş ortak sağlık güvenlik birimi üzerinden serbest piyasa koşullarında anlaşma yapılmaktadır. taban fiyat belirleyen bir kurum olmadığından sıkıntılar bulunmaktadır. Taraflar kendi e-devlet şifrelerini kullanarak, SGK veritabanını kullanan ÇSGB tarafından hazırlanmış bir programa giriş yapıp sözleşme onayı yapılmaktadır.

2- İş güvenliği önlemleri nasıl alınıyor?

İstanbul Vizyon OSGB olarak, Noter/İşkur onaylı Tespit Öneri Defterine yazılan veya Risk Değerlendirme Raporunda belirtilen risklerin önlem alınması durumunda işverenin makul sürede bu tedbirleri alınması sağlanmaktadır.

3- İş güvenliği şirketlerinin sayısı konusunda bilgi verebilir misiniz?

Türkiye genelinde 1.700.000 civarında işyeri bulunmakta olup, 1.1.2014 tarihinden sonra 600.000 civarında işyeri aylık hizmet alma zorunluluğu bulunmaktadır. İSGGM Md. Sn Kazım ÖZER bir rapörtajında, 600.000 civarında işyerinden sadece 180.000 işyeri isg katipte sözleşmesi girişi olduğunu ve toplam OSGB sayısı 1500 civarında olup, iş müfettişi sayısı 1000 civarında olduğunu söylemişti.

4- İşyerlerinde incelemelerde bulunuyorsunuz. Bu inceleme sonucunda eksiklikleri belgeliyorsunuz. Bu belgeyi Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na mı gönderiyorsunuz? Göndermiyor iseniz bu belge nerelere veriliyor bu belgeler. Yapılan noksanlıklar veya ilave önlemler Onaylı tespit öneri defterine yazılmaktadır. Mesleki bağımsızlığı bulunmayan İş Güvenli Uzmanları ile İşyeri Hekimi işverenden parasını almaktadır. Tespit öneri defterine yazılan tespitler bakanlığa makul zamanda gönderilmediği durumlarda ÇSGB işverenin ispiyonlanması istenmektedir. Bu işlem yürümediğini söyleyebiliriz.

4- İşyeri denetlemelerini neye göre yapıyorsunuz?

Öncelikle bir yanlışlığı düzeltmek isterim. İş Güvenliği Uzmanları Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri hakkında yönetmeliğin 9/1 maddesinde işverene öneride bulunmak demektir. ILO sözleşmesinde İş Güvenliği Uzmanı rehber ve danışmanlık yapar denmektedir. Denetim yetkisi Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İl Teftiş Kurulu başkanlığında bulunmaktadır.

5- Bir işyerini ne kadar sıklıkla ve ne kadar zaman ayırıyorsunuz?

İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmeliği 12/b maddesine göre az tehlikeli sınıftaki işyerinde çalışan başına 6 dakika, tehlikeli sınıftaki işyerinde çalışan başına 8 dakika, çok tehlikeli sınıfta çalışan başına 12 dakika

ve İşyeri Hekimlerinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkındaki Yönetmeliğin 12/b maddesine göre az tehlikeli sınıftaki işyerinde çalışan başına 4 dakika, tehlikeli sınıftaki işyerinde çalışan başına 6 dakika, çok tehlikeli sınıfta çalışan başına 8 dakika olmak üzere hesaplanmaktadır. Bu süreler gerçek anlamda yeterli değildir. örneğin 4 çalışan olan tehlikeli sınıftaki bir işyerinde ayda bir saat hizmet verilmesi zorunludur. bu saat zarfında hem risk değerlendirme, hem acil durum planı, hemde çalışanlara iş güvenliği eğitimi verilmesine dair yönetmeliğe göre çalışan başına 12 saat eğitim verilmesi mümkün görünmemektedir. böyle ufak bir işyerinde en az 3 saat gibi minimum bir süre belirlenmesi gerekmektedir.

6- İş yerinin güvenliği konusunda bakanlık mı sizi görevlendiriyor, yoksa işyeri yönetimi mi sizden denetleme istiyor.

Önceki sorunuzda denetim yetkimizin olmadığını tekrar hatırlatmak isterim. OHSAS 18001 yönetim sistemi çerçevesinde dış tetkik hususunda talepleri olan kurumsal firmaların da olması gerekmektedir.

7- Bu denetleme sonucunda ücreti bakanlık mı size ödüyor, yoksa işyeri şirketi mi ödüyor. Eğer işyeri ödüyorsa, bu denetimin sağlıklı olduğunu düşünüyor musunuz?

Denetçinin mesleki bağımsızlığı olması gerekmektedir. Taban fiyat belirlerken; işletmenin çalışan sayısına, tehlike sınıfına ve işletmenin büyüklüğüne bağlı olarak belirlenmesi gerekmektedir. İşyerinden ücretini alan iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi tespitleri yazarken bile sıkıntılar yaşamaktadır.

Halbuki; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş Ortak Sağlık Güvenlik Birimi (OSGB) üzerinden işler yürüse belki daha kolay ve etkin çözümler bulunabilir.

Öncelikle OSGB şirket sahipleri/hissedarları sadece tam zamanlı İş güvenliği Uzmanı ve/veya İşyeri Hekimi zorunluluğu gelmeli. Öncelikli olarak denetlenmeli.

OSGB'nin Mesleki bağımsızlığı ancak oluşturulacak fonla ücretlerini fatura karşılığı olarak sağlanabilir.

OSGB'nin kesileceği faturadaki KDV oranı %1'e düşürülmeli.

OSGB çalışanların SGK primi düşürülmeli

Taban fiyat belirlerken; işletmenin çalışan sayısına, tehlike sınıfına ve işletmenin büyüklüğüne, kaza sayısına vs bağlı olarak belirlenmeli,

Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği mevzuatında bir değişiklikle oluşturulacak fona klotda yapılan prim indirimi aktarılmalı. Örneğin yangın sigortası yapacak bir firmanın risk değerlendirme ve diğer tedbirlere göre klotda bir prim indirimi uygulanmalı. çünkü alınan tedbirlerle risk düşmektedir. o zaman klotdaki prim düşmelidir. düşen miktar kadar fona pay aktarılmalıdır. İşveren, İş Güvenliğini isteyerek yapacaktır. Sonuçta maliyetini sigorta primindeki indirimle indirebilecektir.

Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği mevzuatında bir değişiklikle İş Güvenliği Uzmanı, İşyeri hekimi, Diğer sağlık Personeli gibi meslekler tanımlanmalı ve Mesleki Sorumluluk Sigortası klotu oluşturulmalı

Uygun hibe ve Kredilerle OSGB altyapısı kuvvetlendirmek gerekir.

İSGKATİP'e her üyenin KEP (kayıtlı elektronik posta) maili olmalı, noter onaylı tespit öneri defteri yerine, isg katipteki bu platforma yazılmalı. Bu şekilde devlet denetleme birimi de durumu takip edebilecektir. yazılan tespit ve öneriler KEP postasıyla ilgili tarafa bildirilebilir. Teknolojiyi daha fazla kullanarak etkinlik artırılabilir.

Türkiye genelindeki 1.500.000 işyerini 1000 müfettişle denetlemek imkansız. Lakin 5000 OSGB'yi her üç ayda bir 1000 müfettişle denetlemek mümkündür.

OSGB denetimleri 3 ayda bir olmalı. Denetimlerde numune usulu bazı müşterilerinin dosyaları incelenecek ve müşterinin yerine gidilerek saha ile evrak tutarlığı kontrol edilmeli. Ceza puan sistemi uygulanmalı. Belirlenecek usulsuz durumlara göre o OSGB'nin tüm müşterileri o ayda denetlenecek, duruma göre lisansı askıya alınacak ve OSGB'ye para cezası kesimi gibi caydırıcı durumlar olmalıdır.

İş Güvenliği Uzmanı, İşyeri Hekimi ve Diğer Sağlık personeli sadece OSGB'ye bağlı olarak çalışılırsa, yukarıdaki koşullarla iş müfettişlerinin yardımcılarını gibi işyerleri denetleyebilecektir.

Hüseyin ÇİÇEK

A Sınıfı İş Güvenliği Uzmanı

H.Latif İŞÇEN
Yönetim Kurulu Başkanı
latifiscen@isgder.com
0 536 279 4010

Sevim MACİT
Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı
sevimmacit@isgder.com
535 309 2095

Ali İhsan OTO
Dernek Genel Sekreteri ve İdari İşler Sorumlusu
aliihsanoto@isgder.com
0 532559 14 86

Serap TUFAN
Dernek Muhasibi
seraptufan@isgder.com
0 532 377 47 22

Osman SAYAR
Eğitim ve Projeler Sorumlusu
İstanbul Sorumlusu
osmansayar@isgder.com
0 507 406 81 30

Mert MAVİŞ
Reklam Tanıtım Pazarlama Sorumlusu
mertmavis@isgder.com
0 544 762 71 44

Mahmut CİHAN
Web Site ve İletişim Sorumlusu
mahmutcihan@isgder.com
0 555 706 78 81

Mehmet Ali ECE
Yurt Dışı İlişkiler Sorumlusu
mehmetaliece@isgder.com
0 544 420 0070

Alper DURYAZ
Üyelik Sorumlusu
uyelik@isgder.com
0532 230 82 89

Tugba CURA
Organizasyon Sorumlusu
tugbacura@isgder.com
0555 851 05 01

Nilgun KAZAK
Aydın ve İzmir Sorumlusu
nilgunkazak@isgder.com
0 533 774 8129

Ahmet BAYDİLLİ
Gaziantep Sorumlusu
ahmetbaydilli@isgder.com
0 532 597 0997

Fatih ALATUNTAŞ
Sakarya Sorumlusu
fatih.altuntas@isgder.com
0532 707 52 95

Yüksel KURT
Samsun Sorumlusu
yukselkurt@isgder.com
0 532 736 4162

Murat ERDEM
Eskişehir Sorumlusu
muraterdem@isgder.com

Nurullah GÖK
Konya Sorumlusu
nurullahgok@isgder.com
0 532 592 00 42

Eyüp CİHAN
Kütahya Sorumlusu
eyupcihan@isgder.com
0 533 398 20 13

Ayşegül VURAL
Antalya Sorumlusu
aysegulvural@isgder.com
0545 791 23 59

Erkan Dünder
Trabzon ve Rize Sorumlusu
erkandundar@isgder.com
0 537 294 64 33

İsmail SARIKAYA
Bursa Sorumlusu
ismailsarikaya@isgder.com
0 535 325 11 07

Remzi Gökhan KAZAK
Hatay Sorumlusu
gokhankazak@isgder.com
0 538 471 09 98

**BULUNDUKLARI İLLERDE
İSGDER İL SORUMLUSU
OLMAK İSTEYEN ADAYLAR**

MERSİN
Yaşar ÇAKMAK
0 505 240 16 23
ycposta@gmail.com

DİYARBAKIR:
İlker Yönt
ilker_yont21@hotmail.com

KAHRAMAN MARAŞ
Çağatay ÖZCAN
0554 216 2194
cagatayozcaan@gmail.com
Tuğba ÖZ
teacher_4685@hotmail.com

AFYON :
Ahmet ASLAN
(534) 471 72 10
aslanahmet03@gmail.com

KARABÜK:
Derya DURAN
0 530 228 18 52
derya@karcel.com.tr

BİLECİK :
Akın ARSLAN
0 542 201 90 40
attwistme@hotmail.com

MALATYA :
Özkan HAVLUCU
0505 314 52 76
ozkanhavlucu@myynet.com

GÜMÜSHANE :
Fatih ALBAYRAK
0543 413 22 57
fatih_albayrak53@hotmail.com

**Diğer illere yönelik
SORUMLU ÇALIŞMALARIMIZ
DEVAM ETMEKTEDİR.**

mahmutcihan@isgder.com

SEFER HAZAR	SOMA	MANİSA
NURAN YAKIN	SOMA	MANİSA
AKİF DEMİR	DURSUNBEY	BAKİSİR
OSMAN ÖZGÜN		BARTIN
UGUR ÇOLAK	SOMA	MANİSA
AHMET VAROL	SOMA	MANİSA
AYDIN ÖZGÜN		BARTIN
M. EMİN ÇARDAK	SOMA	MANİSA
YUNUS YILANCI	SAVAŞTEPE	BAKİSİR
NIHAT KAYRAK	KINIK	MANİSA
RAMAZAN DOĞAN	SOMA	MANİSA
ALİ BİÇEK	SOMA	MANİSA
İSMET YILMAZ	BERGAMA	İZMİR
AHMET ÇEVİK		ADANA
KEMAL ÇOBAN	SOMA	MANİSA
ÖZGÜR ÇEVİRCİ		İZMİR
ŞİNAŞ TOKMAK	KIRKAĞAÇ	MANİSA
ÖMER ÖZCAN	SOMA	MANİSA
NURAN KANDİMİR	GEDİZ	KÜTAHYA
BİLAL BİLGİ	SOMA	MANİSA
FERİHAT CANBAZ	SOMA	MANİSA
ORHAN ÖKSÜZ	SOMA	MANİSA
İSMAIL TULUM		BAKİSİR
SADIK AKDOĞ	BERGAMA	İZMİR
OKAN VERDİN	KINIK	MANİSA
SERKAN BURAN	KINIK	MANİSA
ERCAN ÇETİN	KINIK	MANİSA
ÖZMEZ ARTAR	YENİKAVAK	BAKİSİR
HASAN AKKAŞ	KIRKAĞAÇ	MANİSA
ŞAHİN AYDIN	İVRİNDİ	BAKİSİR
SEBAHATTİN AYDIN	İVRİNDİ	BAKİSİR
SUAT ESEN	SOMA	MANİSA
ÖMER ALI ARI	DURSUNBEY	BAKİSİR
İBRAHİM BİÇER	AKHİSAR	MANİSA
ERDOĞAN KÖSE	SOMA	MANİSA
CELAL SEVİNÇ	SOMA	MANİSA
RAMAZAN ÇİTAR		ÇORUM
KEMAN AVCI		ZONGULDAK
EROL İŞİK	KIRKAĞAÇ	MANİSA
KADİR ÖZEL	DURSUNBEY	BAKİSİR
ÖMER EUBOL		KÜTAHYA
TUNCAY ŞAHİN	KINIK	İZMİR
MUSA KARA	SOMA	MANİSA
RECEP GÜMÜŞ	SOMA	MANİSA
MUHSİN TAŞ	KINIK	İZMİR
FİCİN YILDIRIM		KÜTAHYA
AKİF GÜMÜŞ	SAVAŞTEPE	BAKİSİR
İSMAIL BİÇER	AKHİSAR	MANİSA
GÜNGÖR KAYRAK	KINIK	İZMİR
BAYRAM BAYINDIR	ÇANKIRI	MANİSA
ÖZCAN BUZDAĞ	BİGAÇ	BAKİSİR
İSMAIL YILDIRIM		ÇORUM
İBRAHİM GÖKÇE	GEVİK	BURSA
EMRAH ÇAKIR	SAVAŞTEPE	BAKİSİR
ŞADETTİN YILMAZ	SOMA	MANİSA
KADER YILDIRIM	SOMA	MANİSA
HAKKI DOĞAN SAL	SOMA	MANİSA
RAMAZAN ŞAHİN	İVRİNDİ	BAKİSİR
KEMAN AKSOY	KINIK	İZMİR
YILMAZ EROL		BAKİSİR
İLYAS ÖZKAN	GEDİZ	KÜTAHYA
MUSTAFA KAYA	MUT	VERSİN
MUZAFFER EREN	SOMA	MANİSA
SELAMİ TİCEL		KÜTAHYA
HALİL İBRAHİM DOĞAN	SAVAŞTEPE	BAKİSİR
EROL UYSAL	KINIK	İZMİR
KAMDEMİR ÇAĞLAR		KÜTAHYA

ÖZAYRA FRİN	SİSİRLİ	KINIK	BAKİSİR
FRİCİN AKKIL		BAKİSİR	
SEYİT ALİ ÇETİN		KÜTAHYA	
ZEKİ GEZER	SAVAŞTEPE	BAKİSİR	
TUNCER ÖLÜHAN	TAVAŞANLI	KÜTAHYA	
SÜLEYMAN TUNÇHAN ULUSOY	GEDİZ	KÜTAHYA	
MUSTAFA FENERLİ	İVRİNDİ	BAKİSİR	
DAYRAM PARÇA	SOMA	MANİSA	
İBRAHİM KURTBEY	DURSUNBEY	BAKİSİR	
RUHİ DAĞLI	KINIK	İZMİR	
RAMAZAN ÜNAL	ÇAYCUMA	ZONGULDAK	
RECEP TÜRK	TAVAŞANLI	KÜTAHYA	
TEZCAN ŞENTÜRK	SALİHLİ	MANİSA	
İSMAIL ASLAN	BERGAMA	İZMİR	
DAVUT KÖSE	SOMA	MANİSA	
SÜLEYMAN ÇATAN	SOMA	MANİSA	
MEHMET ŞENTÜRK	SOMA	MANİSA	
GAZİ DEMİRAN SÜMER		İSPARTA	
AHMET SOLUK	TAVAŞANLI	KÜTAHYA	
AHMET AKBULUT	AKHİSAR	MANİSA	
İBRAHİM GÜFİR	KULİA	MANİSA	
AHMET EROL		ÇORUM	
KAZIM KARAÇOBAN	İVRİNDİ	BAKİSİR	
ABDULLAH İNAL	DURSUNBEY	BAKİSİR	
MURAT GÜMÜŞ	GELENDE	BARTIN	
ZEYNEL UZAN		ÇORUM	
ZÜHTÜ YILDIRIM	KIRKAĞAÇ	MANİSA	
EMİRLER ARIMUT		İSTANBUL	
MESUT ÖZKOÇ	SOMA	MANİSA	
ADEM ÇETİNER	KINIK	İZMİR	
FERİHAT İREM	SOMA	MANİSA	
AHMET KAYA	SOMA	MANİSA	
HÜSEYİN AKKAŞ	SOMA	MANİSA	
RÜZVAN KOÇHAN	SOMA	MANİSA	
MEHMET YETİM	KINIK	İZMİR	
DAVUT AĞIZ	TAVAŞANLI	KÜTAHYA	
İBRAHİM ÇIRAK		UŞAK	
ABDULMUTALİP AKYÜZ	BERGAMA	İZMİR	
MUSTAFA SEDAT TOPRAK	SAVAŞTEPE	BAKİSİR	
HARUN KESKİN	KINIK	İZMİR	
MUSTAFA ÇARLI	SAVAŞTEPE	BAKİSİR	
ADEM VAROL	BERGAMA	İZMİR	
ERDAL DEMİREL	DİDİM	AYDIN	
RAMAZAN KUZU	SOMA	MANİSA	
ALİ ÇİFTÇİ	SOMA	MANİSA	
YILMAZ ÇİFTÇİ	SOMA	MANİSA	
SAİD KARACA	DURSUNBEY	BAKİSİR	
ERGÜN KAYAKKAYA	ÇAVDARHİSAR	KÜTAHYA	
MEHMET ATEŞ	SOMA	MANİSA	
BAYRAM EROL	SOMA	MANİSA	
ERGÜN ŞİDAL	KINIK	MANİSA	
MAHMUT AKBULUT	SAVAŞTEPE	BAKİSİR	
VEYSEL ARKAN	KINIK	MANİSA	
AKİF DORUK		HAMİDİYE	
NURULLAH KÖSE		HAMİDİYE	
CEMAL KAYA	İVRİNDİ	BAKİSİR	
RAMAZAN UÇKUN	İVRİNDİ	BAKİSİR	
M. ALİ ÖZCAN	İVRİNDİ	BAKİSİR	
NURETTİN YILDIZ	SAVAŞTEPE	BAKİSİR	
ERŞİN KEÇELİ	CAMPİRİ		
ZABIT ATAŞ	KINIK	MANİSA	
SEZAL KILIÇ	KINIK	MANİSA	
İSA ALDEMİR	İVRİNDİ	BAKİSİR	
RAMAZAN AIDEMİR	İVRİNDİ	BAKİSİR	
TELİ ŞAHİN	DURSUNBEY	BAKİSİR	
SAFET ŞAHİN	DURSUNBEY	BAKİSİR	

SÜLEYMAN ALDEMİR	İVRİNDİ	BAKİSİR
NIYAZI İZMİR	KINIK	İZMİR
MÜCAHİT YARDIMCI	BERGAMA	İZMİR
KAMİL ÇİL	SOMA	MANİSA
RAMAZAN YAVUŞ	KINIK	İZMİR
SÜLEYMAN AKCAN	TAVAŞANLI	KÜTAHYA
SAMİ ÖZCAN	İVRİNDİ	BAKİSİR
EVREN SARI	KINIK	İZMİR
İSMAIL ŞENGÜR	SAVAŞTEPE	BAKİSİR
MURAT KANDİMİR	SAVAŞTEPE	BAKİSİR
TURGUT YILMAZ	KINIK	İZMİR
EMİN ESEN	SOMA	MANİSA
EMİN GEZER	SAVAŞTEPE	BAKİSİR
ERDOĞAN SEVEN	SAVAŞTEPE	BAKİSİR
BAYRAM ALI DAĞLI	KINIK	İZMİR
İSA SEVEN	SAVAŞTEPE	BAKİSİR
MEHMET ÇELİK	DURSUNBEY	BAKİSİR
AHMET VARDAR		
HÜSEYİN KILIÇ	KINIK	İZMİR
AHMET AKDEMİR	SOMA	MANİSA
SAMİ AKTAŞ	SOMA	MANİSA
RİFAI AY	KINIK	İZMİR
İLKAY YILDIRIM	KINIK	İZMİR
İSMAIL ÇATA	SOMA	MANİSA
SACİ ALVAZ	KINIK	İZMİR
SELVAHATİN KAYRAK	KINIK	İZMİR
ŞABAN İLÇİ	SOMA	MANİSA
MİTAT ÖZDİREK		BARTIN
İBRAHİM SUNCUR	TAVAŞANLI	KÜTAHYA
BETTULLAH ÇAKIR	KINIK	İZMİR
ABDULLAH ÖZDEMİR	SOMA	MANİSA
ŞERİF GÜFİR	KINIK	İZMİR
GAFFUR ŞEN	SOMA	MANİSA
MUSTAFA DAĞLI	KINIK	İZMİR
SEFER HAZAR	SOMA	MANİSA
NURAN YAKIN	SOMA	MANİSA
ARİF DEMİR	DURSUNBEY	BAKİSİR
OSMAN ÖZGÜN		BARTIN
UGUR ÇOLAK	SOMA	MANİSA
AHMET VAROL	SOMA	MANİSA
AYDIN ÖZGÜN		BARTIN
M. EMİN ÇARDAK	SOMA	MANİSA
YUNUS YILANCI	SAVAŞTEPE	BAKİSİR
NIHAT KAYRAK	KINIK	MANİSA
RAMAZAN DOĞAN	SOMA	MANİSA
ALİ BİÇEK	SOMA	MANİSA
İSMET YILMAZ	BERGAMA	İZMİR
AHMET ÇEVİK		ADANA
KEMAL ÇOBAN	SOMA	MANİSA
ÖZGÜR ÇEVİRCİ		İZMİR
ŞİNAŞ TOKMAK	KIRKAĞAÇ	MANİSA
ÖMER ÖZCAN	SOMA	MANİSA
NUMAN KANDİMİR	GEDİZ	KÜTAHYA
BİLAL BİLGİ	SOMA	MANİSA
FERİHAT CANBAZ	SOMA	MANİSA
ORHAN ÖKSÜZ	SOMA	MANİSA
İSMAIL TUNÇHAN		BAKİSİR
SADIK AKTAŞ	BERGAMA	İZMİR
OKAN VERDİN	KINIK	MANİSA
SERKAN BURAN	KINIK	MANİSA
ERCAN ÇETİN	KINIK	MANİSA
REZİT ARTAR	YENİKAVAK	BAKİSİR
HASAN AKKAŞ	KIRKAĞAÇ	MANİSA
ŞAHİN AYDIN	İVRİNDİ	BAKİSİR
SEBAHATTİN AYDIN	İVRİNDİ	BAKİSİR
SUAT ESEN	SOMA	MANİSA
ÖMER AFACAN	DURSUNBEY	BAKİSİR

İSMAIL BULUT		
CENGİZ CANTAL	SAVAŞTEPE	BAKİSİR
TURGAY YAĞCI	SOMA	MANİSA
MUSTAFA TÜRKHAN	İVRİNDİ	BAKİSİR
HÜSEYİN DALBUDAK	KINIK	İZMİR
ÖZCAN SARI	SOMA	MANİSA
RAMAZAN SAFAŞAN	SAVAŞTEPE	BAKİSİR
AHMET GÜLCÜ	SOMA	MANİSA
FARUK KARAHAN	İVRİNDİ	BAKİSİR
ALİ YANAR	TAVAŞANLI	KÜTAHYA
MUHAMMED GİRGIN	SAVAŞTEPE	BAKİSİR
ÖZGÜR ÇİFTÇİ	SOMA	MANİSA
ALİ GÖL	İVRİNDİ	BAKİSİR
METİN BURMALI	DURSUNBEY	BAKİSİR
İSMAIL ASLAN	TAVAŞANLI	KÜTAHYA
GÖKHAN YILMAZ	KINIK	İZMİR
RAMAZAN KÖKÇÜ	KINIK	İZMİR
İDRİS İM DUMAN	SOMA	MANİSA
AHMET AKDEMİR	SOMA	MANİSA
DAVUT ÇİFTÇİ	TAVAŞANLI	KÜTAHYA
İSA SADAN		ORDU
RAMAZAN MERCAN	KIRKAĞAÇ	MANİSA
FEDAL BOZDAĞ	BİGAÇ	BAKİSİR
BİLAL MALKOÇ	SAVAŞTEPE	BAKİSİR
ÖZCAN ÖNCÜ	SAVAŞTEPE	BAKİSİR
BURAK KARAYEL		ÇANKIRI
ŞENAY BAYGÜL	BİGAÇ	BAKİSİR
ERKAN ALTUNTAŞ		ZONGULDAK
ADEM ABUKAN	SOMA	MANİSA
KEMAN AKDEMİR	AKHİSAR	MANİSA
CEMAL YILDIZ	SOMA	MANİSA
MUSA KARAÇOBAN	İVRİNDİ	BAKİSİR
METİN UYSAL	KINIK	İZMİR
HAYRİ AH BAYGÜN	BİGAÇ	BAKİSİR
ERDOĞAN MİRDİN	KINIK	BAKİSİR
EMİN KURT	BALYA	BAKİSİR
YILDIRIM GÜNEY	SOMA	MANİSA
ÖZGÜR ŞEN		KÜTAHYA
MESUT MEMİŞ	DURSUNBEY	BAKİSİR
MUHAMMED ARSLANCAN	SOMA	MANİSA
ERKAN DOĞU	BERGAMA	İZMİR
MEHMET AZMAN	SOMA	MANİSA
İSMAIL ÖZTÜRK	TAVAŞANLI	KÜTAHYA
CENGİZ ŞİMŞEK		HAMİDİYE
RECEP ALDEMİR	İVRİNDİ	BAKİSİR
AHMET ALI ASLAN	KINIK	İZMİR
İSMAIL KALKAN	GEDİZ	KÜTAHYA
SEFER YAYLA	İVRİNDİ	BAKİSİR
MELİMET GÜLŞEN		KÜTAHYA
NIYAZI KURBAN	DURSUNBEY	BAKİSİR
NURETTİN KARA	ÇAYCUMA	ZONGULDAK
İSMAIL GÖRÜNAR	GEDİZ	KÜTAHYA
YAHYA AYBERK		KÜTAHYA
MURAT GEZGİN	KINIK	İZMİR
OSMAN ŞAM	KIRKAĞAÇ	MANİSA
HAYRİ TÜRKER	SAVAŞTEPE	BAKİSİR
MUHAMMED ŞEN	ÇAYCUMA	ZONGULDAK
MUHAMMET ÇAĞAN	SAVAŞTEPE	BAKİSİR
MEHMET YAVUŞ	KIRKAĞAÇ	MANİSA
AHMET AVCI	SAVAŞTEPE	BAKİSİR
BAYRAM İNDİK	KINIK	İZMİR
HALİL İBRAHİM HAMURCU		KÜTAHYA
EMİN MAZİ	SAVAŞTEPE	BAKİSİR
CENGİZ KARLI		KÜTAHYA
FATİH KÖSEM		KÜTAHYA
İSA ÇALIŞ	SOMA	MANİSA
DAVUT DURAN	SİMAV	KÜTAHYA